

Programmabegroting 2023

Samenleving

2.1 Visie	23
2.2 Kaderstellende beleid notities	24
2.3 Jeugd en onderwijs	25
2.4 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur	30
2.5 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	37
2.6 Veiligheid	43

2.1 Visie

Een gemeente waarin onze inwoners welzijn en perspectief ervaren en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat is de inzet van het programma Samenleving. Dit programma-effect krijgt een concrete vertaling naar maatschappelijke effecten, opgaven en bijbehorende activiteiten in vier deelprogramma's:

- Jeugd en onderwijs
- Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur
- Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering
- Veiligheid

De afgelopen jaren is voor veel van deze terreinen een nieuwe inhoudelijke richting vastgesteld door de gemeenteraad in onder meer het gezondheidsbeleid, de cultuurnota, het koersplan sociaal domein, de nota inburgering, de nota reïntegratie, de sportnota en het integrale veiligheidsbeleid. In 2023 ligt binnen het programma Samenleving de nadruk op de (verdere) uitvoering van dit vastgestelde beleid. Leidend daarbij zijn de koerswaarden zoals vastgesteld in het Koersplan sociaal domein: mensgericht, integraal en samen.

In het licht van de inhoudelijke maar zeker ook financiële uitdagingen in het sociaal domein werken we programmabreed steeds meer datagedreven. We gaan in 2023 verder met het programma 'Datagedreven sturing in het sociaal domein' en de drie bijbehorende lijnen 'sturing door data', 'sturing op inhoudelijke beleidslijnen' en 'vergroten kostenbewustzijn'. Daarbij leren we samen met en van anderen. Zo krijgen we meer inzicht en sturingsmogelijkheden door het leveren van tijdige en betrouwbare sturingsinformatie in combinatie met inhoudelijke keuzemogelijkheden (inclusief consequenties en risico's van die mogelijkheden).

2.2 Kaderstellende beleid notities

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Uithoorn 2017
Beleid op armoede- en Schuldhulpverlening 2019 - 2022
Beleidsregels Jeugdhulp Uithoorn 2015
Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017
Beleidsregels re-integratie Uithoorn 2015
Beleidsregels verlaging bijstandsnorm Uithoorn 2015
Koersplan sociaal domein 2020-2023
Gezondheidsnota 'Uithoorn gezonder en gelukkiger' 2018-2022
Handhavingsverordening Inkomensvoorzieningen Uithoorn 2015
Integraal Veiligheidsbeleid 2019 - 2022. Veilig zijn en veilig blijven De touwtjes aan elkaar knopen
Cultuurnota 2020 - 2022
Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling 2020- 2024 Amsterdam- Amstelland
Re-integratieverordening Participatiewet Uithoorn 2017
Re-integratienota "Iedereen telt mee" 2021-2025
Beleidsnota nieuwe wet inburgering 'Investeren in Inburgeren, Integreren en Participeren' (2020-2024)
Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2020-2036
Nota 'Sport verenigt! 2021-2028'
Verordening Declaratiefonds
Verordening individuele studietoelage en individuele inkomenstoelage Uithoorn 2015
Verordening Jeugdhulp Uithoorn 2022
Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Uithoorn 2017
Verordening maatschappelijke ondersteuning Uithoorn 2020
Verordening Participatieplatform Sociaal domein Uithoorn 2015
Verordening studie inkomenstoelage
Verordening Tegenprestatie Uithoorn 2015
Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Uithoorn 2015

2.3 Jeugd en onderwijs

2.3.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Kinderen en jongeren krijgen volop kansen waarmee zij hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen
2. Jeugd krijgt passende zorg en voorzieningen geboden om gezond op te kunnen groeien
3. Kinderen en jongeren groeien veilig en zoveel mogelijk in hun eigen omgeving op

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Bied mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
- Zet in op preventie, signaleer hierdoor eerder en pleeg passende interventies om complexere problemen te voorkomen.
- Verbeteren aansluiting ondersteuning en zorg voor de complexere problemen met aandacht voor gehele gezin.
- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Zo vroeg mogelijk signaleren en aanpakken huiselijk geweld en kindermishandeling.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Breed inzetten middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Gemeenten hebben van het rijk NPO middelen ontvangen (éénmalig) voor de schooljaren 2021 t/m 2025. Het doel hiervan is om de opgelopen leervertragingen als gevolg van corona terug te dringen. Op basis van de behoeften van de leerlingpopulatie (dit is vooraf in kaart gebracht) is gekozen voor het aanbieden van een divers en breed activiteitenaanbod voor de doelgroepen: 0–4, 4–12 en 12–18 jarigen. Hieronder vallen speelgroep in de breedte, aandacht voor ouders, huiswerkbegeleiding, cultuureducatie, aanpak thuiszitters, mentaal welzijn, bestrijden van de leervertraging door sport en bewegen en Uithoorn is een feest. Dit activiteitenaanbod is aanvullend op de activiteiten die scholen al aanbieden vanuit hun NPO middelen.

Opzetten pilot peuter/kleuter groep

In het schooljaar 2022-2023 start in het Duet een peuter–kleuter groep. Deze pilot is opgezet in nauwe afstemming tussen school en gemeente en duurt twee jaar. De school regelt de opvang en lessen zelf. Doel van deze peuter-kleuter groep is om aan het begin van de onderwijs carrière van een leerling de mogelijkheid te bieden om te werken aan de condities om goed te kunnen starten in het onderwijs. Deze kinderen hebben recht op een kansrijke start, maar dit is voor deze groep niet vanzelfsprekend. Door aangesloten te zijn bij wetenschappelijk onderzoek moet inzichtelijk worden of de beoogde resultaten behaald worden.

Democracy op alle basisscholen

Door middel van dit spel leren kinderen uit groep 8 van de basisscholen hoe de democratie werkt. Afgelopen schooljaar heeft basisschool de Vuurvogel hier positieve ervaringen mee opgedaan. Dit schooljaar nodigen wij alle basisscholen uit om met groep 8 naar de raadzaal te komen en met plezier dit leerzame spel te komen spelen.

Uitrollen preventieve aanpak leerplicht en thuiszitters

Met de komst van het Passend Onderwijs zijn de taken van de leerplichtambtenaar (inmiddels klantmanager onderwijs) verbreed en verzaamd. Naast de handhaving speelt preventie en zorg een steeds belangrijker rol en wordt de problematiek complexer, waardoor meer zaken gemonitord moeten worden. In de eerste Turap 2022 heeft de raad hiervoor reeds incidenteel middelen beschikbaar gesteld en voorgesteld wordt om hier een structureel karakter aan te geven. Voor de ondersteuning in de aanpak thuiszitters wordt de komende drie jaar een deel van de NPO middelen ingezet.

Afsluiten Convenant Integrale Vroeghulp

Het Convenant Integrale Vroeghulp heeft als doel om te ontschotten tussen organisaties, zodat er sneller geschakeld kan worden, risicofactoren eerder in beeld komen en sneller hulpverlening ingezet kan worden. De samenwerking tussen Uithoorn voor Elkaar, verloskundigen, huisartsen, GGD Amsterdam-Amstelland en de Gemeente Uithoorn is hierin vastgelegd in nauw overleg tussen deze partijen. De planning is dat dit convenant in 2022 ondertekend wordt, waarna in 2023 de uitvoering zal plaatsvinden.

Deskundigheidsbevordering aanpak gezinsgericht werken

Om regionaal resultaatgericht samen te werken aan veiligheid in gezinnen worden collega's van het sociaal team geschoold in de Top-3 methodiek. Ook binnen de DUO gemeenten organiseren we gemeenschappelijk deskundigheidsbevordering, onder meer via twee keer per jaar een gezamenlijke kennisdag. Daarnaast zorgt de verzwaren van de casuïstiek en de samenwerking richting drang en dwang kader met Blijvend Veilig ervoor dat een samenwerking is aangegaan met de Jeugdbeschermings Academie.

Gebiedsgericht werken in jeugddomein (van preventief tot jeugdhulp)

De kern van het gebiedsgericht werken is een betere samenwerking tussen de uitvoerende partijen die betrokken zijn bij de ondersteuning van een bepaald gezin en om de ondersteuning zo nabij mogelijk uit te voeren. In het preventieve domein is men al enige tijd geleden begonnen met gebiedsgericht werken. Vanuit die ervaring is geconstateerd dat de verbinding tussen preventief, (specialistische) jeugdhulp en verwijzers (huisartsen, GI, ouder/kind coaches en andere verwijzers) versterkt moet worden om effectievere zorg te kunnen geven aan de jeugdigen van Uithoorn. Hier zal dit jaar en de aankomende jaren verder aan gewerkt worden.

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag. Deze is erop gericht om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen, om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen, waarbij indien nodig ook het sociaal team en andere interne- en externe partners worden betrokken. Streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtsmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruit ziet en waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit

wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond

Evalueren, herzien en opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

Ook op het terrein van jeugd en onderwijs zullen verordeningen en beleidsregels worden gecheckt of ze in lijn zijn met de werkwijze van de omgekeerde toets en waar nodig aangepast worden. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoeringsprogramma huiselijk geweld en kindermishandeling

De regioaanpak 'Veiligheid voor Elkaar' zet zich ook in 2023 voort. Daarnaast wordt er een lokaal uitvoeringsprogramma in het najaar 2022 voorgelegd aan het college, zodat ook in 2023 nog meer lokaal gewerkt kan worden aan het terugdringen en stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs, dat begin 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt samen met de acties die daaruit voortkomen uitgevoerd. Voor het Vakcollege Thamen wordt in 2023 verder gewerkt aan de planvorming voor toekomstige huisvesting en datzelfde geldt voor de Vuurvogel. Er wordt ook gekeken naar een verbouwing van de Praktijkschool in verband met het beëindigen van het gebruik van ruimtes door de Praktijkschool binnen de locatie van de Brede School.

Taalachterstanden

Samen met kinderopvangorganisaties en basisscholen zetten we in op het voorkomen en beperken van taalachterstanden. Kinderen die vallen onder de landelijke normen en kinderen die door het consultatiebureau worden doorverwezen, nemen deel aan een erkend voor- en vroegschoolse programma. Speerpunten in 2023 zijn de relatie met de Vroegschool (4 tot 6 jarigen) en de ouderbetrokkenheid.

Doorgaande lijn zorg en onderwijs

Er wordt continue aandacht besteed aan de doorgaande lijn, onder meer door samen met scholen en de samenwerkingsverbanden Amstelronde (PO) en Amstelland en Meerlanden (VO), verder inhoud en vorm te geven aan 'passend onderwijs en zorg'. Zowel lokaal (LEA) als regionaal (REA) worden hier concrete afspraken over gemaakt. Daarnaast wordt de doorgaande lijn geagendeerd bij het Uithoorns Directeuren Overleg in het schooljaar 2022-2023. Op deze wijze wordt niet alleen bestuurlijk over de doorgaande lijn gesproken, maar ook op uitvoerend niveau.

Ontwikkelvisie 0-12 jarigen

De Ontwikkelvisie kansrijk, gezond en veilig opgroeien in Uithoorn is in 2022, samen met verschillende partners zoals kinderdagverblijf, primair en voortgezet onderwijs, jeugdzorg en ouders, ontwikkeld om gezamenlijk te komen tot een visie op kansrijk, gezond en veilig opgroeien in Uithoorn. In 2023 zal de uitvoering van deze visie invulling krijgen.

2.3.2 Overzicht baten en lasten

Jeugd en onderwijs	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	12.893	13.799	13.750	12.919	11.789	11.788
Baten	670	962	831	648	648	648
Saldo baten en lasten	-12.223	-12.837	-12.920	-12.271	-11.142	-11.140
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-12.223	-12.837	-12.920	-12.271	-11.142	-11.140

Toelichting

Voordeel op de lasten € 0,05 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 0,05 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en wordt hieronder verder toegelicht:

Indexeringen Jeugdzorg en Onderwijs: Nadeel € 0,45 mln.

De budgetten voor Jeugdzorg en Onderwijs zijn geïndexeerd. Deze indexeringen hebben betrekking op de kosten voor leerlingenvervoer (€ 0,04 mln.), subsidies voor Onderwijsachterstandenbeleid (€ 0,02 mln.) en Specialistische Jeugdhulp € 0,39 mln.).

Lagere uitgaven Jeugdhulp Woonplaatsbeginsel ten opzichte van de compensatie: Voordeel € 0,3 mln.

Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In de meicirculaire 2021 is een inschatting gemaakt op de financiële gevolgen voor gemeenten vanaf 2022, waarbij voor Uithoorn structureel een bedrag van € 0,73 mln extra was toegevoegd in het gemeentefonds. Deze middelen zijn bij de 2e turap 2021 als structurele stelpost opgenomen in de meerjarenbegroting ter dekking van de uitgaven. Gemeenten werden geacht om voor 1 juli uit te zoeken welke jeugdigen administratief zullen verhuizen, en welke gemeenten verantwoordelijk worden. In 2022 is er daarom een beter beeld van de daadwerkelijke financiële consequenties door het woonplaatsbeginsel. Vooralsnog laat dit een gunstig beeld zien van € 0,3 mln..

Nationaal Programma Onderwijs: Voordeel € 0,13 mln.

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangt de gemeente Uithoorn over de periode augustus 2021 t/m juli 2023 € 627.308 aan extra middelen. Deze middelen zijn bedoeld om leerachterstanden die schoolgaande kinderen hebben opgelopen, als gevolg van corona, op te vangen. Scholen ontvangen zelf ook middelen hiervoor van het Rijk. De uitvoering is vorm gegeven in het Plan van aanpak NPO. In 2022 staan de uitgaven voor het gehele jaar opgenomen, voor 2023 betreft dit een periode van 7 maanden. Niet bestede middelen na juli 2023 kunnen gemeenten alsnog besteden tot en met juli 2025. Tegenover de lagere uitgaven in 2023 ten opzichte van 2022 staan dan ook lagere inkomsten en zijn per saldo dus budgetneutraal.

Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en gezonde leefstijl: Voordeel € 0,05 mln.

De coronacrisis heeft het welzijn en de leefstijl van iedereen geraakt, jong en oud, die langere tijd in een isolement heeft geleefd. In 2021 hebben gemeenten daarom eenmalig middelen ontvangen ter ondersteuning van het sociaal en mentaal welzijn van jongeren. Een

deel van de activiteiten en uitgaven lopen door in 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln.: Voordeel € 0,02 mln.

Zoals toegelicht bij de paragraaf Effecten, opgaven en acties, zijn naast bovenstaande verschillen, incidentelen middelen 2022 voor de preventieve aanpak Leerplicht met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Dit betreft structureel een bedrag van € 0,04 mln.

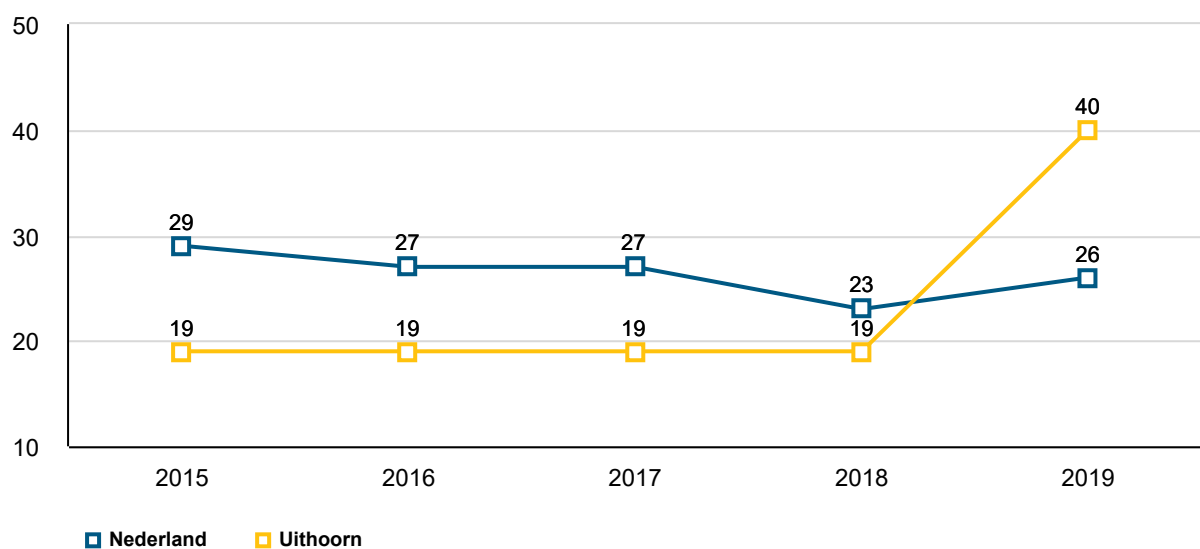
Nadeel op de baten € 0,13 miljoen t.o.v. 2022

Nationaal Programma Onderwijs: Nadeel € 0,13 mln.

Zie de toelichting Nationaal Programma Onderwijs welke is toegelicht bij de Lasten.

2.3.3 Indicatoren

Relatief verzuim

Per 1.000 leerlingen - gegevens 2020 en 2021 niet beschikbaar

2.4 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

2.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners zijn optimaal zelfredzaam.
2. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van hun leven vergroot.
3. Inwoners voelen zich fysiek en mentaal gezond.
4. De sociale samenhang binnen Uithoorn is sterk.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Bied mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
- Zet in op preventie en signaleer hierdoor eerder en pleeg passende interventies om potentiële problemen te voorkomen.
- Stimuleer een gezonde leefstijl, bevorder mentale gezondheid en faciliteer gezond ouder worden.
- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Versterk verbinding van sport & cultuur met maatschappelijke ondersteuning, jeugd en onderwijs, en veiligheid.
- Vergroot de toegankelijkheid van onze welzijnsvoorzieningen en intensiveer het gebruik van onze sport en cultuurvoorzieningen.
- Creëer een beweegvriendelijke openbare ruimte met voldoende plek voor ontmoeting, beweging, ontspanning.
- Versterken van de sociale basis waarbij specifieke aandacht is voor diversiteit, inclusie en kansengelijkheid.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Opstellen (actualiseren) speel- en beweegbeleid

In 2023 wordt het speelbeleid herzien. Het huidige speelbeleid (2008-2012) is gedateerd en past niet meer bij de huidige maatschappelijke effecten. Het opstellen van een nieuw beleid biedt kansen om een speel- en beweegbeleid op te stellen dat breder is dan alleen voor de jongere kinderen en beter past binnen de maatschappelijke doelen die de gemeente heeft.

Uitvoeren beeldenplan inclusief (achterstallig) onderhoud en herverdeling van de kunst in de openbare ruimte

De uitvoering van het beeldenplan houdt in dat alle beelden in kaart worden gebracht en in IBOR (Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte) worden geplaatst. Beelden die niet op de juiste plek staan worden verplaatst. Alle beelden worden jaarlijks bekeken en schoongemaakt, recht gezet en gerepareerd waar nodig. Nieuwe beelden worden in het onderhoudsplan opgenomen. In wijken waar nog geen kunst is kan of een nieuw beeld geplaatst worden of een te verplaatsen beeld vindt daar een nieuwe plek.

Doorontwikkeling Uithoorn voor Elkaar: integrale samenwerking met een focus op preventie

Uithoorn voor Elkaar (UVE) is een netwerkorganisatie van 5 welzijnsorganisaties, verantwoordelijk voor het gehele preventieve voorveld. Vanaf 2022 ontvangt Uithoorn voor Elkaar subsidie op basis van een vernieuwd programma van eisen, waarin zowel kwantiteit als kwaliteit van de dienstverlening is meegenomen. Deze subsidie loopt door in 2023 en

2024. De integrale samenwerking met DUO+ en de gemeente zelf dient verbeterd te worden, waarbij de focus voor UVE op preventie ligt.

Opstellen beleidsregels economisch daklozen en noodopvang

In 2023 worden beleidsregels voor economisch daklozen en noodopvang opgesteld. Ruim 1,5 jaar is de regio actief met de regionale aanpak voor economisch daklozen. Dit worden ook wel de 'nieuwe' daklozen genoemd. Zij zijn dak-of thuisloos vanwege bijvoorbeeld het verlies van een baan of een echtscheiding. Zij kampen niet met zware sociale problematiek. Inmiddels is er voldoende ervaring om gezamenlijk in de regio beleidsregels op te stellen die passend zijn bij deze vorm van opvang. Dit zal worden gecombineerd met het opstellen van lokale beleidsregels voor noodopvang. Inwoners die niet economisch dakloos zijn en niet in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen, waarvan de gemeente toch vindt dat opvang noodzakelijk is vanwege nijpende omstandigheden, kunnen op grond van deze beleidsregels in aanmerking komen voor noodopvang.

Implementeren van '10 werkafspraken thuis in de wijk' (tussen gemeente en woningcorporaties) om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen

In 2024 vindt de doordecentralisatie van Beschermd Wonen plaats. De meeste taken blijven bij de centrumgemeente Amsterdam. Wel zal de rol van de lokale sociale loketten worden uitgebreid rondom dak-en thuisloosheid. Er zal meer expertise worden toegevoegd aan het sociaal loket over dak-en thuisloosheid en toeleiding tot beschermd wonen kan via het sociaal loket plaats vinden. De voorbereidingen hiervan vinden in 2023 plaats. Naast deze voorbereidingen worden ook de '10 werkafspraken thuis in de wijk' tussen de Amstellandgemeenten en Eigen Haard geïmplementeerd..

Uitvoeren domeinoverstijgende analyse vraagstukken rond vergrijzing

Vergrijzing is een vraagstuk dat ons beleid de komende jaren op vrijwel alle domeinen zal raken. Hierop dienen we voorbereid te zijn door middel van een domeinoverstijgende analyse, die ons richting zal geven betreffende de gerelateerde opgaven. In deze analyse worden zaken als woon- en zorgbehoefte, eenzaamheid en vrijwilligerswerk meegenomen.

Uitkomsten woonzorganalyse verwerken in woonbeleid

Uithoorn heeft samen met de Amstelland-gemeenten, Ouder-Amstel, Amstelveen, Diemen en Aalsmeer, opdracht gegeven voor een woonzorganalyse . Deze woonzorganalyse bevindt zich in de afrondende fase. De analyse geeft inzicht in de opgaves die er liggen met betrekking tot de huisvesting van kwetsbare doelgroepen, nu en in de toekomst en hoe vraag en aanbod zich verhouden. Dit inzicht wordt meegenomen in de ontwikkeling van woonbeleid in de toekomst, alsook bij lopende projecten waarbij woningen worden (her)ontwikkeld.

Doorontwikkelen visie en uitvoeringsagenda lokaal preventie akkoord

De afgelopen jaren is het lokale preventieakkoord uitgevoerd. De opgedane ervaringen worden betrokken bij het verlengen van het preventie-akkoord, waarvoor ook middelen vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Als onderdeel van dit proces zal ook de visie op de lange termijn worden vastgesteld en de uitvoeringsagenda gezondheid vernieuwd worden.

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag, die erop gericht is om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere

leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen. Hierbij worden, indien nodig, ook het sociaal team en andere interne- en externe partners betrokken. Het streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruitziet, waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond.

Opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

In 2023 verwachten we de verordening, beleidregels en beschikkingen Wmo volledig passend te hebben met de methodiek van de omgekeerde toets. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opzetten en uitvoeren project verbinding armoede/sport/cultuur

In 2023 willen we integrale samenwerking zoeken en de verbinding leggen tussen de verschillende beleidsvelden. Een daarvan is cultuur en sport te verbinden met armoede, zodat inwoners van Uithoorn laagdrempelig toegang hebben tot culturele en sportieve activiteiten. Sommige mensen hebben echter meer een duwtje in de rug nodig dan anderen. Het is dus zaak om te kijken hoe ook deze mensen toch kunnen proeven aan cultuur en sport en wellicht stimuleren tot actieve deelname in welke vorm dan ook.

Onderzoeken mogelijke inzet "kunst op recept".

Kunst op Recept is bedoeld voor mensen met psychosociale problemen. Dat zijn problemen die ontstaan door ingrijpende gebeurtenissen, zoals relatieproblemen, verlies van werk of een zieke partner. Mensen met psychosociale problemen hebben vaak baat bij iets anders dat hun gevoel van welbevinden vergroot. Dat kan vrijwilligerswerk of sport zijn, maar ook een kunstzinnige activiteit.

Updaten lokaal sportakkoord (inclusief vergroten brede betrokkenheid)

In 2023 wordt de brede betrokkenheid bij het lokaal sportakkoord vergroot. Er wordt gezocht naar een werkwijze waardoor er structureel meer initiatieven ontstaan en het eigenaarschap vanuit de ondertekende partijen van het sportakkoord vergroot wordt.

Onderzoeken en uitwerken verbreding informatiepunten in de wijk

Met pop-up loketten en een samenwerking met zorg en veiligheid gaan we proberen om de informatiepunten zoals het Loket Waterlinie zo dicht mogelijk bij de inwoner te krijgen.

Ontwikkelen project 'Veilig op de fiets naar school'

Vanuit het sportakkoord is in 2021 en 2022 aandacht besteed aan 'Bewegen naar school'. Hierbij ligt de focus op bewegen en gezondheid. Bij de actie in 2022 is er aanvullend aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid rondom scholen. Vanaf 2023 wordt er middels

verschillende kleine acties/evenementen aandacht gevraagd voor 'veilig op de fiets naar school' vanuit een samenwerking tussen de beleidsterreinen veiligheid en sport.

Follow-up scan beweegvriendelijke omgeving

In 2023 wordt vervolg gegeven aan de scans voor een beweegvriendelijke omgeving (bvo). In het ontwerp van de renovatie van de openbare ruimte in Thamerdal worden bijvoorbeeld de inzichten uit de bvo-scans gebruikt om tot een beweegvriendelijke openbare ruimte te komen.

Uitbouwen project 'Ditzijnwij'

Het project 'Ditzijnwij' draagt bij aan het bevorderen van sociale cohesie in onze gemeente. In 2023 zullen meer gesprekken georganiseerd worden tussen inwoners vanuit dit project. Daarnaast worden andere manieren gezocht om in een kleine projectvorm inwoners met elkaar in gesprek te brengen en worden andere vormen van aandacht voor het thema gecreëerd, waaronder 'overdestreep'.

Opzetten en intensiveren buurtkamers

De afgelopen jaren is er flink wat nieuwbouw bijgekomen waarin buurtkamers een rol spelen, zoals in De Kuyper en De Scheg. Deze al bestaande buurtkamers en nieuw op te zetten buurtkamers willen we doorontwikkelen tot ontmoetingsplekken voor en door de buurt.

Onderhoud sportvoorzieningen

In 2023 worden de kleedruimten van de Legmeervogels gerenoveerd. Het is noodzakelijk om de kleedruimten van Legmeervogels en AKU te renoveren. In de huurovereenkomst is vastgelegd dat de kosten voor rekening van de gemeente Uithoorn zijn. Tijdens de renovatie worden de huidige faciliteiten vervangen zodat de kleedkamers de komende jaren weer veilig en doelmatig gebruikt kunnen worden. Bij de vervanging van materialen worden duurzame keuzes gemaakt.

In 2022 is een MJOP voor het onderhoud van de sporthal van KDO opgesteld om vanaf 2023 onverwachte onderhoudskosten te voorkomen. Zoals overeengekomen met KDO, draagt de gemeente Uithoorn voor 60% bij aan de onderhoudskosten van de sporthal van KDO.

2.4.2 Overzicht baten en lasten

Maatschappelijke ondersteuning, Sport en cultuur	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	11.898	14.276	12.995	12.973	13.011	12.995
Baten	970	1.942	373	373	468	468
Saldo baten en lasten	-10.928	-12.335	-12.622	-12.600	-12.544	-12.528
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	-	48	-	-	-	-
Saldo reserves	-	48	-	-	-	-
Saldo	-10.928	-12.287	-12.622	-12.600	-12.544	-12.528

Toelichting

Voordeel op de lasten € 1,28 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 1,28 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en worden hieronder verder toegelicht:

Indexeringen WMO maatwerkvoorzieningen, subsidieplafonds en de bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland en DUO+: Nadeel € 0,42 mln.

De budgetten voor Maatschappelijke ondersteuning, Sport en Cultuur zijn geïndexeerd. Deze indexeringen hebben betrekking op de kosten voor de WMO maatwerkvoorzieningen (€ 0,26 mln.), de verhoging van de subsidieplafonds (€ 0,10 mln.), de bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (€ 0,03 mln.) en de bijdrage DUO+ (€ 0,03 mln.).

Specifieke uitkering en overheveling Preventie- en Sportakkoord: Voordeel € 0,08

Gemeenten hebben in 2022 een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen voor het uitvoeren van het Sport- en preventieakkoord. Hierin zijn afspraken vastgelegd over hoe de kracht van sport in Nederland nóg beter benut kan worden en afspraken over gezonder leven, zoals rookvrije generatie, minder overgewicht en alcoholgebruik.

Hogere rente en afschrijvingen als gevolg van het Meerjaren investeringsplan Sport en bijdrage inrichting Bibliotheek: Nadeel € 0,06 mln.

In 2023 zijn er structureel hogere rente en afschrijvingslasten door investeringen binnen de Sportvoorzieningen conform het meerjareninvesteringsplan en een eenmalige bijdrage aan de inrichting van de nieuwe bibliotheek.

Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en gezonde leefstijl: Voordeel € 0,11 mln.

De coronacrisis heeft het welzijn en de leefstijl van iedereen geraakt, jong en oud, die langere tijd in een isolement heeft geleefd. In 2021 hebben gemeenten daarom eenmalig middelen ontvangen ter ondersteuning van het sociaal en mentaal welzijn van volwassenen en ouderen. Een deel van de activiteiten en uitgaven lopen door in 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Eenmalige subsidie Cultuurorganisaties, Buurt- en dorpshuizen, Jeugdorganisaties en Kringloop: Voordeel € 0,10 mln.

Ten tijde van Corona zijn er in 2021 door het Rijk eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld voor de instandhouding van Buurt- en dorpshuizen, Cultuur- en Jeugdorganisaties en Kringloop. Deze middelen zijn bij de jaarrekening 2021 overgeheveld naar 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Eenmalige middelen Mantelzorg 2022: Voordeel € 0,05 mln.

Vanuit het programma Langer Thuis werkt het ministerie van VWS samen met partijen in het veld aan betere zorg en ondersteuning voor ouderen thuis. Mantelzorgers spelen daar een cruciale rol bij. Voor deze uitgaven zijn in 2022 door het Rijk eenmalige middelen beschikbaar gesteld. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Kosten (nood)opvang vluchtelingen Oekraïne: Voordeel € 1,50 mln.

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden in 2022 door de gemeente Uithoorn extra kosten gemaakt voor de realisatie van opvanglocaties en het in gebruik hebben van opvanglocaties. De extra uitgaven worden gecompenseerd door het Rijk door extra inkomsten. In 2023 staan hiervoor, zowel aan de lasten als batenkant, geen extra middelen opgenomen.

Hogere aantallen verbruik WMO (voorspelmodel) en extra bijdrage contract ziektekosten als gevolg van vervallen Rijks collectiviteitskorting: Nadeel € 0,16 mln.

Naast de indexering zien we ook een verdere stijging in de aantallen van WMO voorzieningen. Deze trend doet zich al enige jaren voor en is ook landelijk zichtbaar. Om deze reden is er door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een landelijk voorspelmodel gemaakt. Deze tool is, samen met de analyse van de aantallen 2022, gebruikt voor het bepalen van het WMO budget 2023. Dit leidt tot een toename van € 0,1 mln. In 2023 wordt een meer verfijnde analyse gemaakt, specifiek gericht op de samenstelling van de Uithoornse bevolkingsopbouw.

In 2023 verloopt het contract met Zorg & Zekerheid, de enige aanbieder in deze regio op dit moment. In de huidige contractperiode (4 jaar) zijn de kosten voor zorg jaarlijks toegenomen. De gemeentelijke bijdrage is niet mee gegroeid, en de Rijks collectiviteitskorting stopt per 1 januari 2023. De gemeentepolis is hierdoor voor inwoners steeds duurder geworden. Zonder een extra bijdrage van de gemeente is het niet mogelijk om het contract met Zorg & Zekerheid voort te zetten. Er zijn in 2022 729 (33% van de totale doelgroep) inwoners die een collectieve zorgpolis hebben. Voor de komende twee jaar zal in het contract de gemeentelijke bijdrage verhoogd worden. Dit kost structureel € 0,06 mln. extra.

Overheveling basis op orde en uitvoeringskosten Toeslagenaffaire: Voordeel € 0,06 mln.

Voor de transformatieopdracht DUO+, in het kader van de Basis op orde, zijn in de begroting middelen opgenomen. Deze middelen worden besteed aan het realiseren van een integralere toegang en meer klant-, resultaatgericht- en slimmer werken. Die uitgangspunten zijn ook in lijn met het Koersplan Sociaal Domein. In 2022 zijn er eenmalig, vanuit een overheveling 2021, bovenop het reguliere budget extra middelen beschikbaar gesteld. In 2023 is het reguliere budget hiervoor beschikbaar.

Daarnaast was er in 2022 een maatwerkopdracht voor de uitvoeringskosten voor de Toeslagenaffaire aan DUO+. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln: Voordeel € 0,02 mln.

Zoals toegelicht bij de visie van het programma Samenleving zijn, naast bovenstaande verschillen, incidentelen middelen 2022 voor het programma Datagedreven sturen met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Dit betreft een bedrag van € 0,18 mln. in 2023 en € 0,12 mln voor 2024 en verder.

Toelichting op de baten € 1,57 miljoen t.o.v. 2022

Compensatie (nood)opvang vluchtelingen Oekraïne: Nadeel € 1,5 mln.

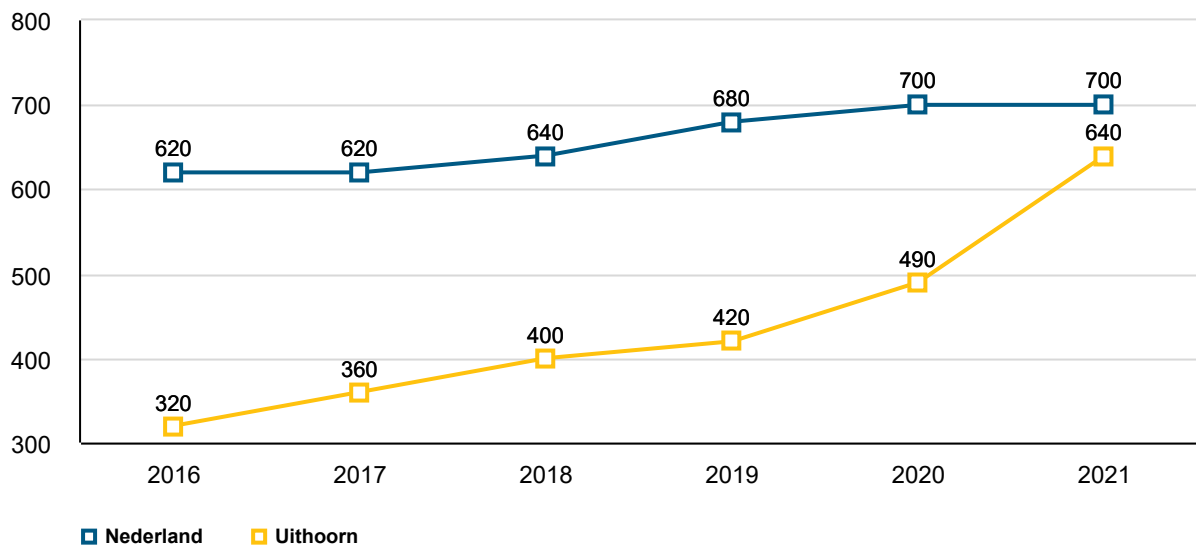
Zie de toelichting hierboven over de (nood)opvang vluchtelingen bij de lastenkant

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln: Nadeel € 0,07 mln.

2.4.3 Indicatoren

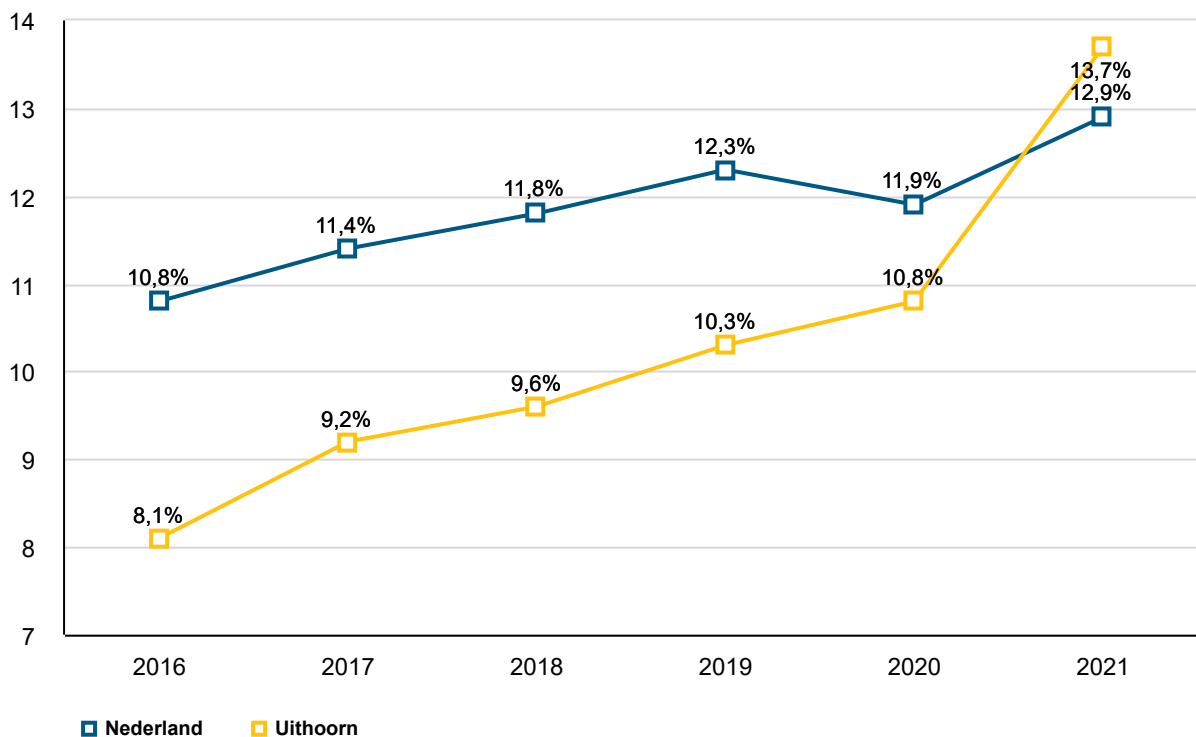
De verplichte indicatoren cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners en het aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp worden hieronder weergegeven:

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

per 10.000 inwoners

Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp

Indicatoren sociaal domein

Met de auditcommissie vanuit de raad is gesproken over een set van indicatoren voor het sociaal domein. Dit komt voort uit de eerste behandeling van het koersplan sociaal domein in de raad. Bij vaststelling van deze indicatoren wordt ook besproken op welke manier deze in de toekomst worden voorgelegd aan de raad.

2.5 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering

Landelijke en mondiale ontwikkelingen

Landelijke informatiebronnen schrijven er dagelijks over: hoge energieprijzen en inflatie, een krappe woningmarkt, de groep mensen die het hoofd niet meer boven water kan houden wordt steeds groter. Dit zorgt vervolgens voor nog meer problemen, zoals bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid en sociaal isolement. Daarnaast zet het kinderen langdurig op achterstand. Op het moment van schrijven zijn er voor 2022 al verschillende maatregelen getroffen, zoals de energietoeslag en hulp bij energiebesparing voor kwetsbare inkomens. Het blijft nog gissen hoe de problematiek rondom energie en inflatie zich de komende tijd gaat ontwikkelen en het is nog niet bekend of de toeslagen hiervoor in 2023 een vervolg zullen krijgen of dat het Rijk op een andere manier zal compenseren.

Het kabinet wil de vicieuze cirkel doorbreken met een brede meerjarige aanpak Geldzorgen, Armoede en schulden en de Participatiewet in Balans. De aanpak moet geldzorgen beter voorkomen, het aantal mensen in armoede en schulden substantieel terugdringen en de bestaanszekerheid van alle Nederlanders versterken. De plannen behelzen een groot aantal maatregelen in 2023, waaronder verhoging van het wettelijk minimumloon/uitkeringen en afschaffen van de kostendelersnorm voor jongeren. De aanpak waarin mensen en werken op basis van vertrouwen centraal staan sluit goed aan bij de uitgangspunten van onze koersnota. Voor de uitvoering van dit plan zullen ook middelen beschikbaar worden gesteld aan gemeenten.

Lokale ontwikkelingen

Asielcrisis

De huidige asielcrisis zal ook in 2023 effect hebben. De verwachting is dat de huisvestingstaakstelling statushouders in 2023 onverminderd hoog zal blijven. Het beroep op sociale voorzieningen zal hiermee toenemen, wat breed effect zal hebben op de budgetten binnen het sociaal domein en mogelijk zelfs leidt tot overschrijdingen. Dit wordt gemonitord en terugkoppeling zal, indien nodig, plaatsvinden in de turaps.

Daarnaast is onduidelijk hoe de situatie in de Oekraïne zich gaat ontwikkelen en wat dit betekent voor de vluchtelingenstromen richting ons land. Bovendien is nog niet duidelijk in hoeverre deze vluchtelingen straks een beroep kunnen doen op gemeentelijke voorzieningen, vooral wanneer de oorlog in de Oekraïne langer voortduurt. Op dit moment ontvangen gemeenten financiële compensatie voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen vanuit het Rijk. Dit zijn aparte financieringsstromen, buiten de reguliere budgetten om.

2.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners hebben de zekerheid dat zij in hun eerste levensbehoeften kunnen voorzien
2. Inwoners zijn financieel zelfredzaam
3. Inwoners nemen naar vermogen deel aan het arbeidsproces
4. Inburgeraars zijn geïntegreerd in de Uithoornse samenleving

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Voorkomen waar mogelijk door inzet op vroegsignalering en preventie.
- Vanuit bestaanszekerheid de verbinding leggen naar woonvraagstukken en duurzaamheid (zoals energiearmoede).

- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Aanbieden van een (financieel) vangnet voor inwoners die onvoldoende in eigen inkomen kunnen voorzien.
- Stimuleren en begeleiden naar werk of andere passende dag invulling.
- Begeleiden van inburgeraars en zorgen voor ondersteunende voorzieningen.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Versterken en verbreden aanpak vroegsignalering schulden

In 2023 zullen we de uitvoering van de pilot vroegsignalering, waarin huisbezoeken worden uitgevoerd door medewerkers van de gemeente en Uithoorn voor Elkaar, een vaste plek geven in de dienstverlening bij Duo+. Daarnaast gaan we kijken naar de mogelijkheden om de aanpak op onderdelen uit te breiden en versterken.

Borgen pilot kinderarmoede

De aanpak kinderarmoede, waarbij de gemeente samenwerkt met diverse maatschappelijke partners op het signaleren van kinderarmoede en doorverwijzen wordt geborgd. Een van de acties is het gezamenlijk samenstellen van een sociale kaart.

Invoeren taalmeter als onderdeel Taalakkoord

Het Taalakkoord is ondertekend door diverse organisaties in de gemeente Uithoorn en vloeit voort uit de Regionaal Programma Laaggeletterdheid 2020 – 2024. Met deze ondertekening gaan organisaties aan de slag met taalachterstanden van doelgroepen van hun eigen organisatie. De taalmeter is een instrument om te zien hoe hoog het taalniveau is van iemand en of dat verbetering behoeft. De klantmanagers van DUO gaan de taalmeter gebruiken in het contact met de inwoners. .

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag, die erop gericht is om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen waarbij indien nodig ook het sociaal team en andere interne- en externe partners worden betrokken. Streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtsmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruitziet en waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond

Evalueren, herzien en opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

Aanpassen verordeningen en beleidsregels in lijn met denkwijze omgekeerde toets. Het betreft de beleidsregels bijzondere bijstand, beleidsregels schuldhulpverlening, beleidsregels

re-integratie, re-integratieverordening en de afstemmingsverordening. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opstellen nieuwe nota bestaanszekerheid

Eind 2022 wordt het huidige lokale armoedebeleid 'De touwtjes aan elkaar knopen' geëvalueerd. Op basis van relevante data en cijfers, het bijbehorende verhaal en lokale ambities van zal er eerste helft 2023 een nieuw beleidsstuk aan de raad worden voorgelegd. Bestaanszekerheid is het startpunt waarbij er met diverse thema's verbinding zal worden gezocht, zoals bijvoorbeeld met duurzaamheid voor de aanpak energiearmoede. Dit sluit goed aan bij de landelijke ambities van de brede meerjarige aanpak Geldzorgen, armoede en schulden.

Lokaal vertalen van landelijke aanpassingen 'Participatiewet in balans'

De minister heeft in 2022 een eerste pakket aan wijzigingen aangekondigd. In 2023 worden nieuwe ontwikkelingen nauw in de gaten gehouden om hier snel op te acteren.

Uitvoeren pilot jongeren (gericht op voorkomen doorstromen naar bijstand)

Uitvoeren integrale pilot jongeren. Waarbij Jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar worden ondersteunt naar opleiding en/of werk en bij geldzorgen zodat ze (duurzaam) mee kunnen doen in de samenleving. De pilot heeft 3 pijlers:

1. Jongeren-vangnet waarin we de lijnen tussen de diverse afdelingen/hulpverlening willen verbinden en de jongeren begeleiden naar zelfredzaamheid
2. Onderzoek doen naar de (specifieke) behoefte van deze doelgroep, hoe bereiken we hen, waar liggen de kansen en van welke voorzieningen kunnen we meer/beter gebruik maken.
3. Vast aanspreekpunt voor jongeren bij de gemeente

De pilot is in 2022 gestart en wordt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie volgt een vervolg op de pilot.

Opstellen pilot doelgroep 45+

Er wordt een pilot opgezet met betrekking tot 45-55 jarigen. Dit is onderdeel van de reïntegratienota 'Iedereen telt mee!'

Versterken van taal-, digitaal- en financiële vaardigheden ism taalhuis en maatschappelijke partners

Eind 2022 start Uithoorn voor Elkaar met de pilot versterken zelfredzaamheid statushouders, die er op gericht is om de taalvaardigheden, digitale vaardigheden en financiële vaardigheden van statushouders te vergroten om zo de zelfredzaamheid te versterken. De pilot loopt door tot het vierde kwartaal van 2023.

Inrichten en uitvoeren (structureel) cliëntervaringsonderzoek nieuwe aanpak inburgering en participatie

Inrichten (structureel) cliënt ervaringsonderzoek naar hoe statushouders de nieuwe aanpak op het gebied van inburgering en participatie ervaren. Het cliënt ervaringsonderzoek volgt uit de inburgeringsnota 'Investeren in inburgeren, integreren en participeren'. Nu de eerste inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering zijn gestart, gaan we de invulling van het cliënt ervaringsonderzoek verkennen en vormgeven.

2.5.2 Overzicht baten en lasten

Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	12.005	12.582	10.696	10.697	10.686	10.663
Baten	7.606	5.864	5.599	5.599	5.599	5.599
Saldo baten en lasten	-4.398	-6.719	-5.097	-5.098	-5.087	-5.064
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-4.398	-6.719	-5.097	-5.098	-5.087	-5.064

Toelichting

Voordeel op de lasten € 1,89 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 1,89 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en worden hieronder verder toegelicht:

Kosten nieuwe Wet Inburgering: Voordeel € 0,33 mln.

Voor 2022 is een budget opgenomen voor de uitgaven met betrekking tot de nieuwe Wet Inburgering. Het betreft hier onder andere uitgaven aan specifieke voorzieningen zoals Leerroutes, Maatschappelijke begeleiding en Arbeidsparticipatie. Deze kosten zijn geraamd, gelijk aan het bedrag van de Specifieke uitkering 2022 van het Rijk die de gemeente hiervoor ontvangt en is dus budgetneutraal. De beschikking voor de uitgaven 2023 is nog niet ontvangen en derhalve voor zowel de lasten als de baten nog niet geraamd. Daarnaast is er in 2022 een bijdrage aan DUO+ voor de uitvoeringskosten van de regeling opgenomen. De uitgaven worden gedekt vanuit inkomsten binnen het gemeentefonds en zijn daarmee ook budgetneutraal.

Hogere uitgaven voor de bijstandsuitkeringen: Nadeel € 0,13 mln.

De afgelopen jaren is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering gestegen. In 2022 zagen we, mede door de gunstige arbeidsmarkt, een daling van het aantal uitkeringen. Helaas resulteert dit niet voor iedereen in het krijgen en behouden van werk. Meer dan 60% van de inwoners in het uitkeringsbestand een lage loonwaarde (verdien capaciteit 0-40% van het minimumloon).

In 2022 hadden we te maken met de onzekerheden als gevolg van de Pandemie en zien we voor 2023 nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen op ons af komen. Landelijke ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op de grootte van het uitkeringsbestand zijn: wijzigingen in de Participatiewet, een verhoogde taakstelling voor de opvang van statushouders en een onzekere economie (inflatie, oorlog Oekraïne). Voorgaande zorgt voor druk op het aantal uitkeringen. In 2023 verwachten wij een stabilisatie van uitkeringsbestand. Dit wil zeggen dat de uitstroom gelijk is aan het aantal nieuwe mensen wat instroomt. Dit is in lijn met de landelijke prognose. Wel zijn de bijstandsuitkeringen voor 2023 geïndexeerd. Om uitstroom te bevorderen zijn (intensieve) re-integratietrajecten nodig. Maatwerk blijft belangrijk om onze inwoners te ondersteunen en mee te laten doen in de samenleving. Met, voor wie dat mogelijk is, kans op betaald werk.

Als gevolg van de benoemde ontwikkelingen in 2022, zijn de budgetten tussentijds bij de 1e en 2e turap 2022 per saldo incidenteel verhoogd. Waar we eerder nog uitgaven van een daling voor 2023, zien we nu als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen dat er in 2023 naar verwachting sprake zal zijn van een stabilisatie. Om deze reden is de incidentele

verhoging in 2022 nu ook structureel meegenomen in de begroting 2023 naar het niveau van de uitgaven 2022. En datzelfde is ook gedaan voor de inkomstenkant op basis van het laatst bekende BUIG-budget. Voor 2023 en verder betekent dit dat per saldo een bedrag van jaarlijks € 0,5 mln., exclusief indexering, ten laste is gekomen van het begrotingsresultaat. Hiermee blijven de lasten voor de bijstandsuitkeringen in 2023 op vergelijkbaar niveau als in 2022, met uitzondering van de indexering van de uitkeringen. Die indexering verklaart dat er uiteindelijk een nadeel van € 0,13 mln ontstaat tov. 2022.

Lagere uitgaven Bijstand voor zelfstandigen(verruimde Bbz met betrekking tot Corona): Voordeel € 0,10 mln.

Per 1 oktober 2021 zijn de regelingen Tozo en Tonk gestopt. Echter, tot 1 april 2022 is Bbz tijdelijk verruimd en leidt in 2022 tot hogere uitgaven. De verwachting is dat in 2023 de kosten voor deze doelgroep weer op het niveau zijn van voor de Corona.

Eenmalige uitgaven armoedebudget: Voordeel € 0,06 mln.

Binnen de budgetten van armoedebestrijding zijn in 2022 een aantal eenmalige kosten opgenomen, zoals de aanschaf van een applicatie Schuldhulpverlening, overheveling vanuit 2021 met betrekking tot Vroegsignalering en staan er in 2022 eenmalige middelen voor de armoedemonitor.

Energietoeslag: Voordeel € 1,29 mln.

Als gevolg van de stijgende energieprijzen heeft het Rijk in 2022 voorzien in een regeling waar huishoudens met een laag inkomen voor een deel worden gecompenseerd. In 2022 is hiervoor budget opgenomen. Gemeenten worden voor de verstrekking van deze toeslag en de uitvoeringskosten gecompenseerd via het gemeentefonds.

Uitvoeringskosten DUO+ voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) en voor het uitkeren van de Energietoeslag aan inwoners: Voordeel € 0,22 mln.

In 2022 zijn nog uitvoeringskosten voorzien voor de afwikkeling van de Tozo-regeling. Deze bestaan uit debiteurafwikkeling en verantwoordingsverplichtingen aan het Rijk via de Sisa-regeling. Daarnaast is er in 2022 eenmalig voorzien in een extra bijdrage aan DUO+ voor de uitvoering van Energietoeslag. Deze kosten zijn niet opgenomen in de begroting 2023.

Lagere bijdrage Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) door afname bestand: Voordeel € 0,04 mln.

De WSW kent geen nieuwe instroom van klanten. Er vindt alleen nog uitstroom plaats. De WSW wordt geraamd op basis van de begroting van de AM Match die deze doelgroep begeleid. Voor 2023 zijn de kosten gedaald ten opzichte van 2022.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln.: Nadeel € 0,02 mln.

Nadeel op de baten € 0,27 miljoen t.o.v. 2022

Extra inkomsten vanuit de Specifieke uitkering Wet Inburgering: Nadeel € 0,2 mln.

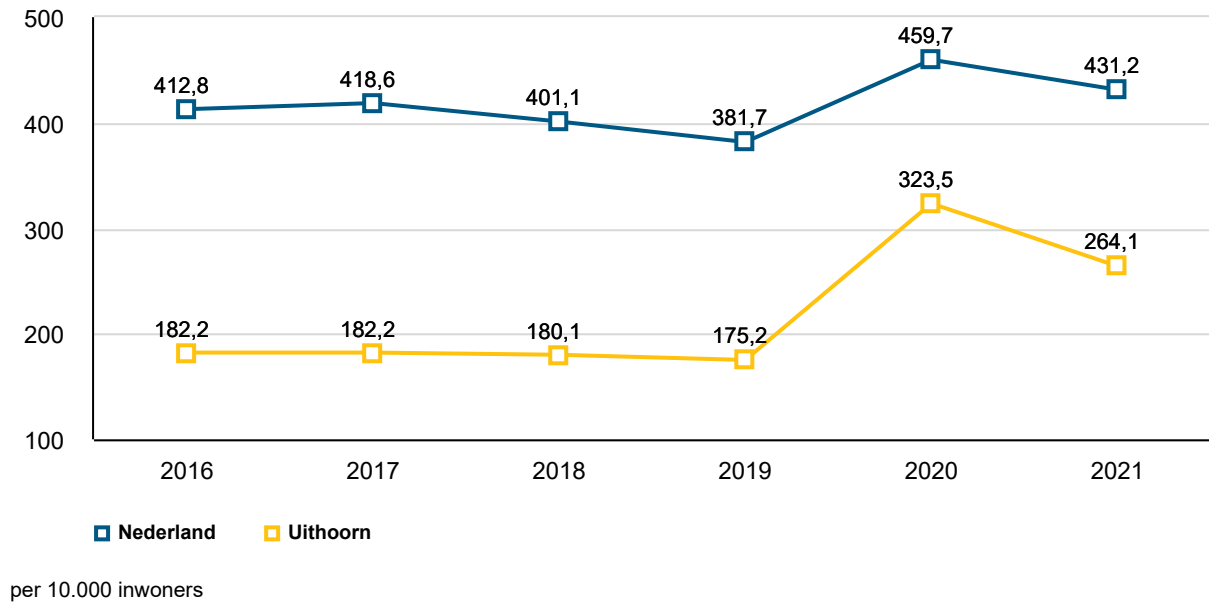
Voor de nieuwe Wet Inburgering ontvangen gemeenten inkomsten in de vorm van een specifieke uitkering (zie ook toelichting lasten over dit onderwerp). Deze beschikking is ontvangen voor 2022, maar voor 2023 nog niet bekend en daarmee nog niet opgenomen in de begroting 2023.

Extra Inkomsten vanuit hogere terugvorderingen binnen de Bijstand: Nadeel € 0,06 mln.

De kosten voor de bijstand stijgen. Daarmee zijn in 2022 de inkomsten vanuit de terugvorderingen gestegen. Onzeker is nog of dit een structureel karakter zal krijgen, waardoor deze inkomsten nog niet zijn meegenomen in de begroting 2023.

2.5.3 Indicatoren

Personen met een bijstandsuitkering

2.6 Veiligheid

2.6.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Uithoorn is een aantrekkelijke gemeente waar inwoners en ondernemers veilig zijn en zich veilig voelen
2. Inwoners en ondernemers werken samen met professionele partners om de veiligheid te vergroten.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroten betrokkenheid inwoners en ondernemers bij veiligheidsproblematiek
- Versterken integrale aanpak door een goede balans tussen preventie, interventie, controle en repressie
- Het verbinden van zorg en veiligheid met elkaar en met de fysieke leefomgeving
- Inzetten op voorkomen van jeugdoverlast en -criminaliteit
- Voorkomen van escalatie in complexe casussen

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Borgen en verbreden opgavegerichte wijkaanpak zorg en veiligheid

Het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en ondernemers wordt geborgd binnen de opgave gerichte aanpak wijkveiligheid. Er zijn drie stabiele wijknetwerken in de wijken Thamerdal, Zijdelwaard en Oude Dorp/Centrum. In 2023 wordt gekeken of binnen deze wijken de onderwerpen kunnen worden uitgebreid, en/of dat de opgavegerichte wijkaanpak ook toegepast kan worden binnen andere wijken binnen de gemeente Uithoorn.

Stimuleren bewustwording ondermijning inwoners en ondernemers

De structurele inbedding van de aanpak van ondermijning en het verder uitbouwen van de bestuurlijke aanpak vraagt tevens om aandacht te schenken aan de rol van inwoners en ondernemers. In 2023 wordt het creëren van bewustwording over de signalen van ondermijning bij inwoners en ondernemers verder gestimuleerd en worden inwoners en ondernemers blijvend voorgelicht over de mogelijkheden om signalen te melden. Daarnaast is er blijvend aandacht voor het stimuleren van bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie, zodat signalen van ondermijning zoveel mogelijk herkend en doorgegeven worden.

Vaststellen integraal veiligheidsbeleid 2023-2026

In het integraal veiligheidsbeleid 2023 - 2026 is gevraagd de tijdelijke aanvullende inzet op het gebied van jeugdoverlast en criminaliteit structureel te maken. Deze structurele inzet op dit thema borgt een uitbreiding van de handavingscapaciteit, de jongerenwerkactiviteiten, de lokale persoonsgerichte aanpak en een aanpak gericht op de jonge aanwas.

Opzetten aanpak woonfraude

Vanuit de aanpak ondermijning is de aanpak van woonfraude in de vorm van spookbewoning geprioriteerd. Spookbewoning heeft een directe negatieve invloed op het aantal beschikbare woningen in de gemeente en een (in)direct verband met zowel drugscriminaliteit als mensenhandel, in de vorm van arbeidsuitbuiting. Om spookbewoning zoveel als mogelijk tegen te gaan en terug te dringen dient er een aanpak gerealiseerd te worden.

Ontwikkelen en uitvoeren aanpak 'Kwetsbare meiden'

Gerelateerd aan jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit kent de gemeente Uithoorn jongeren die extra kwetsbaar zijn. In 2023 is er bijzondere aandacht voor kwetsbare meiden die het risico lopen om verstrikt te raken in loverboyproblematiek, en/of seksuele uitbuiting. Om dit zoveel als mogelijk tegen te gaan en/of terug te dringen wordt er een aanpak ontwikkeld en uitgevoerd die zowel ziet op preventie als het bieden van bescherming, zorg en ondersteuning aan (mogelijke) slachtoffers.

Doorontwikkelen Meldpunt Zorg en Overlast (MZO)

Op diverse onderwerpen worden structuren ingericht om zorg en veiligheid, inclusief de fysieke omgeving nader te verbinden. Het meldpunt zorg en overlast wordt doorontwikkeld en dient een borging tussen deze onderwerpen te realiseren. In de aanpak van mensenhandel is er een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid en de implicaties van de aanpak binnen het fysieke domein. In de aanpak rondom jeugd en mensen met onbegrepen gedrag wordt een vergelijkbare verbinding tussen zorg en veiligheid beoogd.

Opzetten en uitvoeren van de aanpak mensenhandel (seksuele, criminele en arbeidsuitbuiting)

Conform het landelijke programma 'Samen tegen mensenhandel' realiseert de gemeente een aanpak ter bestrijding en bescherming van slachtoffers van zowel seksuele, criminele als arbeidsuitbuiting. Om dit zoveel als mogelijk tegen te gaan en/of terug te dringen wordt er een aanpak ontwikkeld en uitgevoerd die zowel ziet op preventie als het bieden van bescherming, zorg en ondersteuning aan (mogelijke) slachtoffers.

Uitvoeren plan van aanpak voorkomen jonge aanwas

Gerelateerd aan jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is er binnen de gemeente Uithoorn specifieke aandacht voor het voorkomen van jonge aanwas. De aanpak richt zich zowel op het bieden van perspectief aan jongeren, vergroten van ouderbetrokkenheid en meer capaciteit voor het specialistisch jongerenwerk.

Borgen pilot Lokale Persoonsgerichte Aanpak (LPGA)

De LPGA is in het pilot jaar een succesvol instrument gebleken. Jongeren die te licht zijn voor de top 400/600 aanpak, maar waar toch zorgen over zijn, krijgen via dit instrument een tijdige interventie. In het integraal veiligheidsbeleid 2023 - 2026 zijn middelen gevraagd dit instrument structureel te borgen in de begroting.

Uitvoeren pilot Blijvend Veilig (nieuwe werkwijze met jeugdbescherming, Veilig Thuis en Raad voor Kinderbescherming)

Eind 2021 is het team Zorg en Veiligheid gestart met een intensieve samenwerking met Blijvend Veilig; een proeftuin van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdbescherming regio Amsterdam, de William Schrikker Stichting en de Blijf Groep. In de samenwerking staat het perspectief van de veiligheid van elk gezinslid centraal. De pilot heeft onder andere de volgende doelstellingen:

- Het voorkomen van overdrachten, wat zowel effectiviteit als efficiency ten goede komt.
- Verbindingen in de wijk tot stand brengen – samenwerken i.p.v. overdragen.
- Minder inzet van gezagsbeperkende maatregelen.

Opzetten aanpak 'Personen met onbegrepen en gedrag'

De samenwerking tussen politie, ggz en gemeenten wordt in 2023 versterkt en geïntensiveert, zodat mensen de juiste zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met justitie en politie.

Blijvende verbinding met het Actiecentrum Veiligheid en Zorg

Het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) is een belangrijke partner voor de gemeente. Er is aansluiting op diverse thema's zoals radicalisering, de Top 400/600 aanpak, de doorgroeiers aanpak, personen met onbegrepen gedrag en woonoverlast. De gemeente Uithoorn blijft nauw betrokken met het doel optimaal gebruik te maken van elkaars expertise, een integrale blik te ontwikkelen op casuïstiek en escalatie van casuïstiek te voorkomen.

2.6.2 Overzicht baten en lasten

Veiligheid	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	3.890	3.843	3.849	3.885	3.921	3.915
Baten	307	41	41	41	41	41
Saldo baten en lasten	-3.583	-3.802	-3.808	-3.844	-3.880	-3.874
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-3.583	-3.802	-3.808	-3.844	-3.880	-3.874

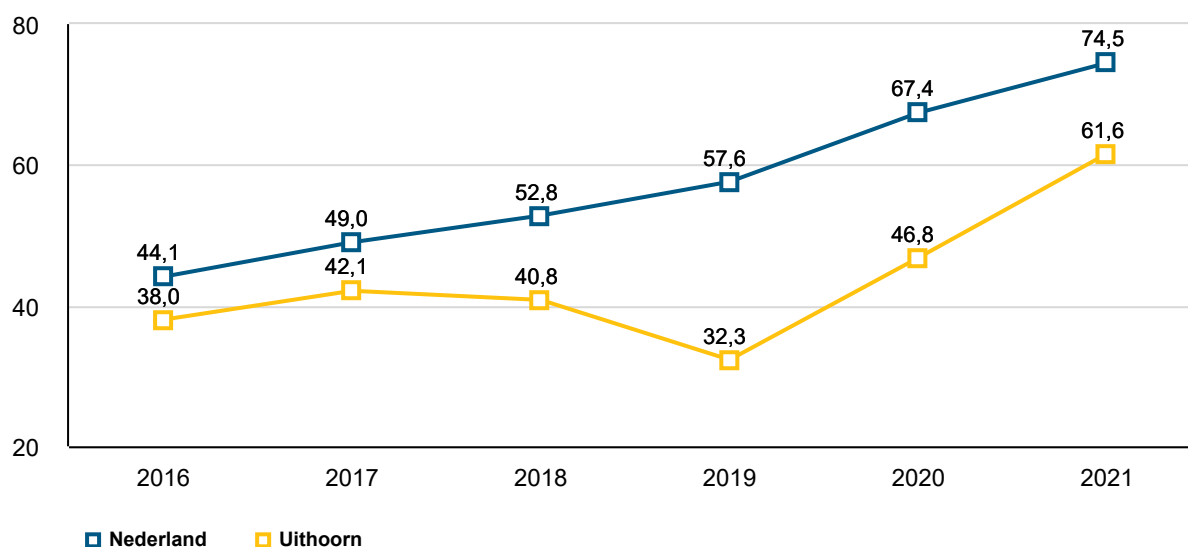
Toelichting

Het verschil aan baten en lasten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

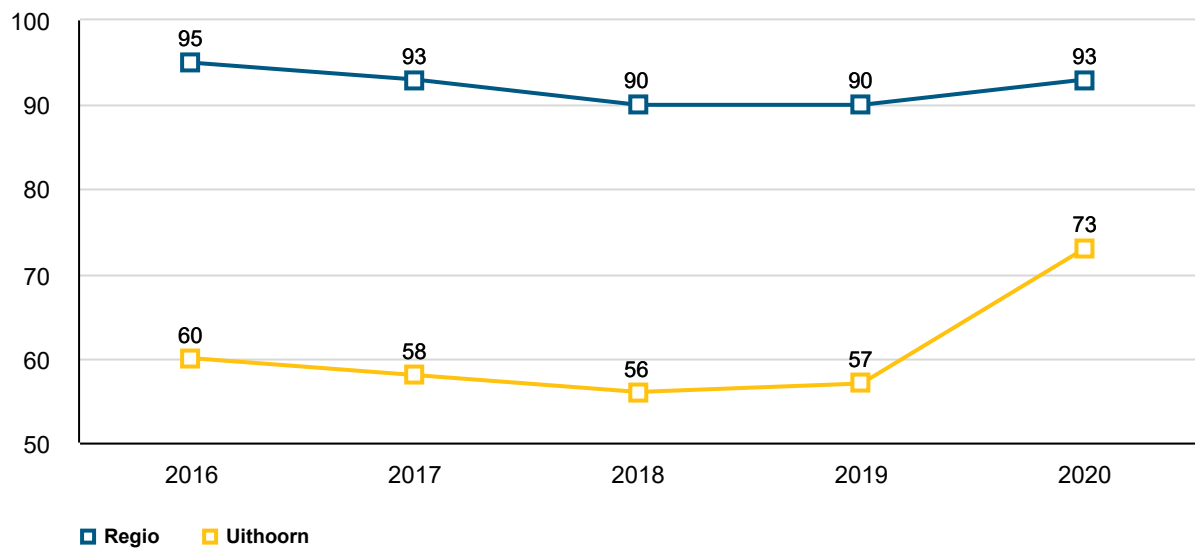
Zoals toegelicht bij de paragraaf effecten, opgaven en acties zijn de incidentele middelen 2022 voor jeugdoverlast en -criminaliteit met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Conform het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Dit betreft een bedrag van € 0,22 mln.

2.6.3 Indicatoren

Aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag

Veiligheidsindex*

*Lagere waarde vertegenwoordigt een betere veiligheidsbeleving

Wonen en werken

3.1 Visie	48
3.2 Kaderstellende beleid notities	49
3.3 Groen, blauw en duurzaam omarmen	50
3.4 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)	53
3.5 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen	56
3.6 Veerkrachtig ondernemen	60
3.7 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)	63
3.8 Ontwikkelen van gebieden en locaties	64

